Redacció i Administració:
Passeig de Gràcia, 64. — Telèfon 1451-A
Tallers d'Impremtat:
Barbarà, núms. 11 i 13.—Telèfon 1316-A

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

EDICIÓ DIÀRIA

Barcelona	2	Pts. mes
Catalunya i Espanya	7'50	» trimestre
América llatina . .	8'50	» »
Altres països. . .	25	» »

LA PUBLICITAT

ANY XLV—NUM. 15.508—PREU: 10 CENTIMS

BARCELONA, DIUMENGE, 16 DE SETEMBRE 1923

B.—Entesos: evacuareu el Rhin i la Ruhr, i nosaltres pagarem...
P.—Això és: pagareu, i nosaltres evacuarem el...

EL BUTLLETI DE L'ESTRANGER

Els que aquests dies llegeixin els comentaris de la Premsa estrangera al cop d'Estat espanyol, perdran la fe en la veracitat informativa i en la clarividència de judici dels redactors de les seccions dedicades als altres països que publiquen els grans diaris mundials. Els infinits "Butlletins de l'Estranger" que, sota aquest mateix títol o un títol anàleg, trobem als més importantants diaris anglesos, francesos, suïssos, italians i fins portuguesos, perden de sobte tot llur prestigi quan comprovem la ignorància o la desorientació que manifesten en les coses que nosaltres coneixem bé i que veiem d'aprop.

Els esdeveniments d'Espanya són comentats favorablement o desfavorablement pels òrgans de la Premsa europea. Però hi ha la mateixa desconeixença dels homes i de les coses, de les interpretacions polítiques i de les realitats socials, en els que parlen en sentit hostil i en els que parlen en sentit de simpatia. Per expressar la inconsistència dels comentaris al·ludits podem usar aquella frase vulgar: "Estan a tres quarts de quinze".

Oh, innocents periodistes peninsulars que acostumeu a formar-vos criteri de les coses estrangeres pel que diuen "Le Journal" o el "Corriere della Sera", o el "Journal de Géneve", o els grans llençols de paper de "The Times"! Ara podreu veure com coneixen aquests periòdics les coses de la política exterior. Es evident que si coneixen tan bé les coses dels altres països com demostren conèixer les de l'Estat espanyol, no podem tenir en llurs afirmacions i en llurs judicis ni un àtom de confiança.

I quin motiu hi ha per creure que ies informacions del "Butlletí de l'Estranger", relatives a la situació de Grècia, o al conflicte de Fiume, o a les orientacions del Govern d'Angora, o al règim soviètic, o a la lluita dels partits a la República nordamericana, siguin més exactes i més precises que les relatives a Espanya? No és lògic l'admetre que les notícies espanyoles siguin les úniques que apareixen desfigurades o desconegudes a les columnes de la gran Premsa mundial.

Cal treure la lliçó clara de les informacions equivocades i dels comentaris extravagants de la Premsa estrangera als últims fets espanyols. I la lliçó és que realment el "Butlletí de l'Estranger", per regla general, és un conjunt de notícies tendencioses i inexactes. Els bons lectors d'aquesta secció internacional s'empassen les informacions en llengua estrangera quan es tracta de qüestions que no coneixen. Tan bon punt es parla de qüestions per ells conegudes, es desfà la confiança en l'exactitud i en l'encert de les informacions i dels comentaris en llengua anglesa, en llengua francesa, en llengua italiana o en llengua alemanya.

Un home no pot estalviar el mig-riure en llegir les frases innocents i les deduccions desbaratades que contenen aquests dies, a propòsit del cop d'Estat militar d'Espanya, els diaris de París, Londres, Brusselles, Ginebra o Torí. La lectura fa perdre les ganes de tornar a passar els ulls pel "Butlleti de l'estranger", puix que les notícies i els comentaris que ens serveixen de l'Estat espanyol donen la mida de l'exactitud i l'encert de les notícies i els comentaris que es refereixen a Bulgària o a Rússia, a Irlanda o a Bèlgica.

A tot estirar, podem concedir que la part del "Butlletí de l'Estranger" dedicada a Espanya està pitjor que les parts dedicades respectivament als altres països. Tanmateix, no hi ha manera de prendre al peu de la lletra el que diuen els diaris estrangers, pertocant, per exemple, la situació del Govern de Grècia dirigit pel coronel Plastiras, davant del que diuen del cop d'Estat d'Espanya dirigit pel general Primo de Rivera.

Carnet de les lletres

"EL LLIBRE DE LA JUNGLA"

El poeta Marian Manent havia recollit en un volum, una selecció de contes dels famosos "Jungle Book" i "Second Jungle Book", de Rudyard Kipling. L'èxit obtingut per la traducció catalana d'aquestes narracions meravelloses ha motivat el segon volum del "Llibre de la Jungla", on Marian Manent ha inclòs tots els contes que faltaven. Cal celebrar, doncs, doblement, l'èxit del primer llibre. Sense aquest èxit no fruiríem encara, en català, "La foca blanca" i les altres rondalles i poemes que l'acompanyen.

Poques vegades admirem una traducció tan viva i elegant i àgil, com la que Marian Manent acaba de llançar al públic. El jove poeta de "La Branca" ha badat els ulls davant els panorames exòtics que Kipling descriu i animava. N'ha copsat, en paraules catalanes, tot l'encís. Aquelles escenes on Rudyard Kipling, poeta, observador, tràgic, fa alçar les passions i les aventures legendàries de la selva, els diàlegs de la foca amb el seu fill, el del bou i el cavell i el cocodril, esbandint llur seny i llur força en els escenaris exòtics, ha estat dut al català per Marian Manent amb un estil tallant i espurnejat de rou. Les cançons que ornen els episodis de Rudyard Kipling tenen, en mans del nostre finíssim poeta una gràcia nova.

Hem's ací un dels secrets del triomf del "Llibre de la Jungla" entre nosaltres: una traducció viva, honesta, amb llambregades de balada i cançó esmaltant les aventures. Afegiu això a la força poemàtica dels llibres de Kipling. I a la bondat primària que sura per damunt les seves pàgines i lliga els animals de la jungla amb una mateixa llei que cal obeir. Kipling, que ha mogut els animals i els ha fet parlar i plorar i lluitar, com si fossin homes, sroba en l'obediència el punt que els fa semblants. La Jungla, sota la mirada de Rudyard Kipling, esdevé ordenada com una bella república.

Ship-Boy.

Converses filològiques

XX. *Doncs, puix, car.*

Suposem una proposició en què s'explica o justifica co que acaba de dir-se en una proposició precedent; aquella proposició no pot ésser introduïda amb *doncs*, que és una conjunció deductiva (això ha estat ja dit i repetit a centes vegades); però tampoc no pot ésser introduïda amb *puix*, que és una conjunció de subordinació.

Una proposició introduïda amb *puix* és una proposició subordinada, una proposició que forma part d'una altra proposició: amb *puix*, co que diem en una proposició és expl·icat o justificat dins la mateixa proposició; la proposició justificativa o explicativa forma part integrant d'aquesta: *Ara t'ho diré, puix m'ho demanes amb tanta d'insistència* (que podria ordenar-se així: *Puix m'ho demanes amb tanta d'insistència, ara t'ho diré*); i, encara, d'aquesta altra manera: *Ara, puix m'ho demanes amb tan d'insistència, t'ho diré*).

En aquest exemple *puix* és correcte (nosaltres preferim *pair que*); però fóra erroni en: *Si, ja els ho hem dit; puix realment de res no hauria valgut d'amagar-ho-ho.* Ací cal usar, en lloc de *puix, car* o una altra conjunció de coordinació.

P. Fabra

Full de dietari

EL SOMRIS HEROIC

En aquests dies últims, els japonesos habitant Europa i Amèrica han escoltat moltes paraules de condol per la terrible desgràcia que ha afligit llur adorable país. Tot escoltant-les, no han deixat mai de somriure...

De somriure? Sí, senyor, els bons japonesos no han deixat de somriure. Llur filosofia, ben diferent de la nostra, els obliga a estalviar als coneguts i als amics l'espectacle depriment de la dolor. Mentres que nosaltres considerem indecent que un home que acaba de perdre un parent pròxim no cuiti a vestir-se de negre i a compondre's una cara melangiosa, el bon japonès considera que tant més forta és la seva pena, més endins ha d'amagar-la. Per això somriu. El seu somris no és ni un senyal de cinisme ni d'impassibilitat; és una mostra de coratge i de decòrum.

No sé perquè la idea d'aquest somris heroic dels japonesos m'ha causat una singular emoció en aquests instants. No serà pas que m'afligeixi la mort de cap parent; no serà tampoc que sobre el meu país acabi d'aparèixer un flagell nou. El que hi passa avui, comptat i debatut, no és pitjor del que hi passava fa tres dies. La dissort del senyor Alba no pot, per molt que hem, convertir-se en un motiu de dol per a un català conscient. Els mateixos catalans que fa quaranta vuit hores es deien albins—el comte de Caralt, el marmués d'Olèrdola, el senyor Torras de Granollers—amb una agilitat envejable han renegat les seves doctrines i es preparen, notser, a concórrer amb dades esplèndides a la informació que ha obert el Govern nou sobre les maniobres del seu ex-mestre.

No passa res pitjor del que passava. Es evident. El dol que ens ca'ia sentir abans no s'ha agreuiat... Però la idea del somris heroic dels admirables fi'ls del Sol Ixent fa de bon recordar en aquesta hora que acaba de sonar en el rellotge d'altri.

Carles Soldevila

MISSIÓ COMERCIAL JAPONESA A XILE

Santiago de Xile, 15.—Ha arribat una missió comercial japonesa, amb l'objecte d'obrir un mercat per als productes japonesos i buscar a l'ensems matèries primes.—Havas.

ACCIDENT D'AVIACIÓ CINC MORTS

Londres, 15.—Un avió que es dedicava al servei postal caigué violentament a terra a Invinghoe.

A conseqüència d'això resultàren morts cinc persones.—Havas.

NOTES DE VIATGE

Terra i gent d'Euzkadi

EL PAIS

Malgrat el gran desplegament de la seva costa serpentina, plena de cala'es i de roquissars; malgrat el tipus legendari del home marí bascongat, pescador de balenes i descobridor de terres transatlàntiques; malgrat la seva poderosa flota mercant, exportadora del ferro; malgrat, també, la seva aversió per l'estepa, el País Basc, la verda Euzkadi, tot seguit que us allargueu una milla de la mar, sembla una terra d'interior. Els rius, trencats ara i adés per rescloses generadores de força elèctrica, no trameten gaire endins el panteix de les marees; les petites i frondoses muntanyoles, entrunyellades de manera laberíntica, retallen l'horitzó en continuats revolts, i quan sentiríeu encara la veu de les Sirenes—si fos sortosa de tenir-ne aquesta mar de tempestes i de tenebra—els vostres ulls, com si n'estessiu remotament lluny, ja no veuen la planura verd-clar, com uns ulls d'anglesa, escalaixada d'amplíssimes ones blanques, que és la mar Cantàbrica.

Petites valls sinuoses, que no deixarien prou camp a la trajectòria d'un tret de ballesta, són tancades pels comellars, enxarxats de viaranys que enfilen la pendent més ràpida, i pel cel boirós i ploraner. Al fons, corren paral·leles la cinta verda del riu i la cinta blanca de l'estrada, i molt sovint també un carril inversemblant, mena d'acrobàtica joguina. Camps de morese, rourades i pomerars arreu arreu acompanyen els caserius encimellats i dispersos, que posen un batec de vida i d'amor humanes a cada replec del paisatge. Cases humils de tàpia emblanquinada, primera evolució d'una barraca, cobertes a dues vessants; fortes cases senyorivoles, espitllerades, totes de pedra, amb grossos escuts florejants sobre la portalada de mig punt, de planta quadrada, de quatre vessants, de quatre façanes: albergs que són d'un dels pobles més persistents que ha conegut la història!

EL POBLE

Vingut de qui sap on, a una i altra banda del Pirineu, espinada sempre més que no pas frontera, ocupà grans territoris el poble muntanyenc—remader i agricultor—dels Euzkars. En els llindars de la prehistòria s'estenia potser, la toponimia sembla dir-ho, per les nostres altes valls pirenenques, fins Esterri i Andorra. Reculà més. Una part se'n romanitzà, la Gascunya; l'altra resistí i encara avui conserva pura la seva raça i porta una llengua que té records de l'edat de pedra.

Alt, sapat, de noble perfil aquilí, guiant carrerades amunt la xisclador carreta primitiva —simple plataforma amb dues rodes massisses i arrossegada per una parella de bous de jou, prehistòric—, el base ha resistit impassible el pas dels segles, ha vist congriar-se i esvair-se els imperis, com les tempestats una alta roca emergent de la mar, el cim de la qual no atenyen les ones més enfurides. Legions feixugues i silents de la nostra mare Roma; hòsts cridaneres i tribus famolenques de Germània, multituds d'islamites bigorrades i fanàtiques, èpics cavallers de Carlemany, imperialisme francès, parencesa pompa espanyola: pobles, institucions, cultures de tota mena han passat i passaran per no tornar, mentre el base, alt, sapat, de noble perfil aquilí, sense barrejar-s'hi, conserva la seva raça i la seva llengua i mena per carrerades milenàries la seva carreta prehistòrica.

Només una novetat—novelat de prop de dos mil anys enllà—ha penetrat el poble base i ha estat per ell completament assimilada: el Cristianisme. Avui li és consubstancial, d'una manera *sòlida*, absoluta, sorprenent pels mediterranis, tocats que són d'una herència pagana inesborrable. I tot i això aquest poble, espill de moralitat, a Guipuzkoa i a Laburdi, a Sant Sebastià i a Biarritz és un dels grans proxenelles internacionals. Tots els vicis rep, tots els acull, de cap no se'n contamina.

IZARRAITZ MENDI

D'aquest poble base que de la meva infància ençà conec i estim tant, pensava aquestes i d'altres coses ara fa uns quants dies, tot devallant de l'ascensió a un dels gegants més alts de Guipuzkoa: l'Izarraitz-Mendi (el Mont "Qui-els-tú", interpreta el poble) que fa l'aiguapartió de les conques del Deva i de l'Urola. Arrencant gairebé del nivell de la mar, els seus mil i tants mètres d'altària marquen un triangle imponent per damunt les muntanyes veïnes.

Havia jo desgranat, cap amunt i cap avall, els graons de les seves zones: l'horta tocant el riu i els camps environant les cases, de primer; després les falgueres, aquelles grans falgueres que acabaran servint d'adob; més amunt un bosc wagnerià, una espessissima fageda que el sol mai no travessa, humida i relliscant; més enllà les prades, esponjoses i magres, on belen i pasturen escarrancits remats de cabres i d'ovelles; a dalt de tot la roca, una i tallant, avesada a les geleres de l'hivern; i, clavada en el pic des d'on estant és albiradora tota la costa basca i aquella mar d'ones verdes petrificades, que és la terra basca, una creu, una senzilla creu de ferro.

Retorn a l'hora baixa, quan les campanes toquen a rosari i anuncien la festa major que és l'endemà, després d'aquella ascensió tan diferent de les que hom fa al Montseny o al Pirineu com semblant a alguna de la serra de Mallorca.

LA CIUTAT DEL FERRE

Tinc de Bilbao un record inesborrable d'infantesa, d'haverhi conegut els primers tramvies elèctrics, quan els nostres de Gràcia anaven amb mules i els dels afores amb maquinetes de vapor tardanes i esbufegants. Molts d'altres records en tinc d'aquella ciutat encaixada en una vall de ferro, partida pel riu que li posa transatlàntics al carrer, por de mar deu quilòmetres endins, ferrenya ciutat de la plovisca del fum i de la boira, devota i treballadora, pàtria de navilers i de minaires.

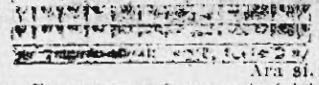

Ara sí.

Es una gran força material i espiritual, la que tenen els nostres amics d'Euzkadi: una força que cal tenir en compte. Són homes tots d'una peça, gent tant plena de força, d'entusiasme, de persistència, de prudència i de lealtat, com òrfena d'ironia. Davant una entremaliadura, davant una "habilitat" no fan mai una mitja riulla indulgent: la qualifiquen de traició o de mala fe. I raó que els sobra.

L. Nicolau d'Olwer

LES REGIONS OCUPADES

L'AJUNTAMENT DE DORTMUND PAGARÀ L'ESTATGE DE LES TROPES D'OCUPACIÓ

Dortmund, 15.—L'Ajuntament d'aquesta població ha accedit a pagar els tres cents mil milions que se li reclamaven, destinats a atendre les necessitats de les tropes d'ocupació.

Les autoritats interaliades s'han incautat de cinc cents milions a Bochum i de cent mil milions a Duisburg.—Havas.

TOPADA DE TRENS

Duisburg, 15.—Pels voltants d'aquesta població han topat dos trens de mercaderies, havent resultat ferit un soldat belga.

Tretze vagons quedaren fora de la via.—Havas.

ELS OBRERS DE LES FABRIQUES PHOENIX

Dusseldorf, 15. — Els obrers de les fàbriques Phoenix, de Duisburg, i Ruhrort, han repres el treball, després d'haver obtingut un avenç de cent milions de marcs.

Continuen les negociacions encaminades a aconseguir un augment de salaris.—Havas.

Dusseldorf, 15.— Els obrers de les regions de Witten i Landardreer reclamen l'organització de trens d'obrers.—Havas.

LES ASSOSSIACIONS DE FUNCIONARIS

Dusseldorf, 15.—Els delegats de les associacions de funcionaris s'han reunit en els territoris no ocupats, reclamant:

Primer.—Retorn immediat a la situació econòmica normal a la Ruhr.

Segon.—Continuació de la resistència passiva, fins al retorn a la Ruhr dels alemanys expulsats.

Tercer.—Llibertat dels alemanys que es troben empresonats, i

Quart.—Restitució dels ferrocarrils a l'administració alemanya.—Havas.

EL COP D'ESTAT MILITAR

—o—

L'interès de la situació ha passat de Barcelona, on començà el cop, a Madrid, on s'ha consolidat. El marquès d'Estella ha continuat fent declaracions i ha dit que el nou directori seria constituït per vuit generals de brigada, per cada una de les regions militars, i un almirall per l'Armada, presidits per ell com a cap del Govern, que seria provisional, mentre se cerquen els homes que han de formar el definitiu.

El ministeri de la Governació serà regit pel senyor Millan de Priego, i com a definitiu s'assenyala el senyor Martínez Anido. Es deia que el senyor Alfons Sala seria nomenat ministre de Finances, però també es parlava per a aquest càrrec del senyor Urgoiti, fill. A Instrucció Pública s'assegura que hi anirà el senyor Carracido i que per substituir l'alcalde de Madrid seria nomenat el secretari de l'Ajuntament senyor Ruano.

La Constitució sembla que serà substituïda per un Estatut real. S'anuncien enèrgiques mesures.

POETES DE LA XINA

Avui dia sembla que entre la gent que s'interessa per les qüestions literàries, la poesia de l'extrem Orient és un motiu apassionant per als ulls més delicats i les orelles més fines. Ha passat una mica la moda del "haï kais" i de les falsificacions ridícules, però, en canvi, els estudis honrats de famosos xinòlegs, la recerca de la pura expressió dels grans lírics de l'imperi celestial són coses d'un valor inapreciable pels gustadors de sensibilitat nova i d'emoció condensada. El que'n Occident es coneix de la poesia de la Xina és ben poca cosa, però les antologies que tenen una certa garantia d'autenticitat no es cregui tampoc que siguin de darrera hora. En els temps del simbolisme i del parnassianisme aguts, els poetes de l'extrem Orient eren ja coneguts i comentats i fins imitats d'algú. En certs poemes de Lecante de Lisle i d'Heràdia s'hi troba una influència marcada de poesia xinesa. Una de les millors antologies que es coneixen fou publicada l'any mil vuit cents seixanta dos pel marquès Hervéy Saint Denis, un xinòleg seriós i importantíssim que va escriure la seva "prosòdia i art poètica entre els xinesos" i va recollir una sèrie de poemes de l'època dels Thang (segles VII, VIII i IX). A aquesta època pertanyen els poetes més populars i de més anomenada, com Tu-fú i Li-tai-pé.

Més tard Arthur Waley i madame Judith Gautier en el seu "Livre de jade", han donat a conèixer una quantitat de joies poètiques veritablement meravelloses.

Ara acaba de sortir a França un llibret admirable que es titula "Florilège des Poèmes Song" (960-1277 després de J. C.). Aquesta antologia dels poetes de la dinastia Song, després del recull de Hervéy Saint Denis, ve a completar i arrodonir una mica la idea fatalment rudimentària que nosaltres tenim de la poesia xinesa. L'autor de la nova antologia és Mr. George Soulié de Morant. Aquest xinòleg, que fa vint anys que es dedica a traduir els poetes xinesos, sembla conèixer com molt poca gent el país i la literatura: la introducció al seu llibre són unes pàgines de crítica no gaire massissa, però clara i intel·ligent. Segons Soulié de Morant afirma, és gairebé impossible per un occidental fer-se càrrec de la poesia xinesa, els ideogrames de què es valen els poetes, no són paraules, sinó idees completes, amb els seus articles, preposicions i desinències, és impossible traduir literalment del xinès, perquè aleshores s'haurien de suprimir els articles i les paraules secundàries que completen la idea. La manca de desinències i de conjugacions i declinacions fa que un mateix ideograma representi o pugui representar un substantiu i un verb. Això vol dir que un poema xinès pot ésser interpretat de diverses maneres, i que traduir-lo significa en certa manera "crear-lo". Hi ha a més a més grans dificultats per la limitació de les llengües romàniques, el francès per exemple té quinze mil paraules, que no són res al costat d'un diccionari poètic xinès que té cinquanta tres mil ideogrames.

Tot això vol dir que suposant que nosaltres no ens hem de convertir en uns xinòlegs, pel que toca a la poesia d'extrem Orient, ens hem de fiar del bon gust i encert dels interpretadors. Però una poesia així, desvirtuada, perduda tota la seva gràcia de disposició—perquè en això els poetes xinesos s'anticipen molts segles als autors de caligrames—malgrat el no poder recollir tota la integritat de les idees i les imatges, i rebent-ne solament un reflex pàl·lid, aquests poemes que ens ofereix Soulié de Morant, sembla que ens obren un món nou de sensacions inefables i ens ensenyen a quin grau de lirisme pur poden arribar la sensibilitat i la meditació aparellades, bategant serenament sota un cel i dins d'un paisatge peculiar, tan llunyà dels nostres colors, de les nostres emocions i els nostres nervis d'europeus.

En general, els poemes xinesos representen un estat de concentració davant del món extern i del món de l'ànima.

Els poetes no acostumen a raonar gaire, els seus versos són una ordenada sèrie de sensacions, sensacions de l'esperit i sensacions dels sentits, triades i classificades, escollint les més agudes, les més finament incisives, alternant les visions dels ulls i les visions de l'ànima. Els temes de l'amor, les grans passions, la vida dinàmica, sovintegen molt poc entre els poemes xinesos. Sembla que el poeta és un ésser passiu i madur, una mica guarit de tot; és un finíssim contemplador dels detalls més insignificants de la naturalesa que el volta, i sap relacionar aquests detalls, aquests matisos imperceptibles amb la concepció una mica amarga que el poeta té les coses d'aquest món. Entre els poetes xinesos s'hi olora un entusiasme epicuri per la beguda, un resignat estoicisme davant de l'amor i el dolor. Moltes d'aquestes grans figures líriques han entrat ja al país de les llegendes, la seva diguem-ne història, és un seguit de meravelloses fantasies. Si-tai-pè, el més famós de tots, gran amic de la beguda, i sobre la mort del qual hi ha diverses versions, ha estat objecte de la següent llegenda: "La lluna aquella nit, brillava com si fos de dia. Li-tai-pè sopava a la vora del riu, quan, de sobte, se sentí un concert de veus harmonioses que s'acostaven a la seva barca. Dos joves immortals es presentaren a Li-tai-pè. Venien de part del Senyor dels cels, i l'invitaven a dirigir-se cap a les regions superiors. La gent de la seva barca va veure al poeta allunyar-se sentat damunt el llom d'una balena i desaparegué entre els núvols." A Li-tai-pè li erigiren un temple, i encara se l'anomena "El gran doctor, el príncep de la poesia i l'immortal amant de la beguda".

Els poetes eren gent escollida per la seva situació social, grans generals i ministres, homes de ciència, virtut i riquesa. Entre els poetes que tradueix Soulié de Morant, trobem Wang-Tsié-Fú (1021-1086), ministre que va convèncer a l'emperador d'establir un règim comunista, va repartir les terres com un utopista del segle XIX. El règim imposat va donar uns resultats deplorables, Wang-Tsié-Fu va fer assassinar a tots els que no hi estaven conformes, fins que a l'últim els seus enemics aconseguiren desterrar-lo.

El més gran poeta d'aquesta dinastia fou un ministre de la guerra de l'imperi Su-Xè (1036-1101), home de grans aventures i de grans desgràcies. Els seus poemes respiren solament flors de presseguer, begònies, crisantemes, capvespres i delicadíssims paisatges. Un altre Xao-Yong (1011-1077), no volgué cap càrrec ni cap honor, vivia miserablement dintre una cova. Després de fer-se pregar molt accepta una casela i un jardí amb què li obsequiaren els seus amics.

Entre els poetes xinesos, s'hi troben les figures més originals i fantàstiques. Dintre la seva poesia, s'hi belluga allò més fi i més delicat que pugui demanar la sensibilitat més moderna i més difícil d'acontentar. Els motius poètics són d'un gran interès per aquell que cerqui el cristall meravellós que transfigura i ennobleix les coses del món i els paisatges de l'ànima.

Per posar punt a aquestes ratlles donarem una interpretació d'un poema de Li-tai-pè. El poema és ofert a un amic que va de viatge:

"Jo no sabria retenir el dia d'ahir que
[m'abandona.
No sabria apartar l'amargor del dit
[d'avui.
Els ocells de pas arriben a grans vols
el vent de tardor. [que ens port
Me'n vaig al mirador; omplirè la meva
guaitant la llunyania. [copa tot
"Penso amb els grans poetes dels
[temps passats;
M'engresquen llurs versos plens de
[gràcia i de força.
Jo també em sento una verba poderosa i
inspiracions que voldrien ésser infinites.
Però per igualar els seus sublims, es
[necessari pujar fins
el cel i mirar les estrelles de més prop.
"Es inútil que amb l'espasa es vulgui
el fil de l'aigua. [fallar
Es inútil que omplint la meva copa,
la meva angoissa. [provi d'ofegar
"L'home, en aquest món, quan les coses
a l'hora del seu desig. [se no li van
Tal sols pot entrar dins d'una barca,
[els cabells
al vent, i abandonar-se al joc de les
[ondes."

Josep Maria de Sagarra